

SUBFOKKER HOUDT ZIEKTEKIEMEN SUCCESVOL BUITEN DE DEUR

“We hebben nooit discussie over gezondheid”

Het subfokbedrijf van Frank, Bianca en zoon Tom van de Pavert was in 2011 één van de eerste subfokbedrijven in Nederland met de hoogste gezondheidsstatus. De varkenshouders zijn destijds gestart met een volledig ziektevrije varkensstapel en het lukt nog steeds om dat vast te houden. “Het kost discipline en inspanning, maar levert veel op”, vertelt Tom van de Pavert.

Tekst: Gerben Hofman • Beeld: Next Genetix en Gerben Hofman

Op de toegangsweg naar het bedrijf van de familie Van de Pavert in Wehl komt een vrachtwagen aanrijden om mest op te halen. De chauffeur rijdt de vrachtwagen echter niet richting de stallen, maar naar een ophaalpunt bij de mestsilos op ruime afstand van de stallen. Daar sluit hij de slang aan. “We pompen zelf de mest naar de silo toe. Zo voorkomen we dat een chauffeur ziektekiemen bij ons de put in blaast. Wij

zien een mestauto als 36 kuub vuile lucht. Soms lukt het opzuigen niet en zetten de chauffeurs de pomp een keer vooruit en achteruit. Voor je het weet heb je dan de ziektekiemen van de buurman in de put”, legt Frank van de Pavert uit. Hij wijst op nog een andere maatregel die hij heeft genomen om ziekte-insleep te voorkomen. “Het perceel hier naast het bedrijf is van een andere varkenshouder. Met hem hebben

we afgesproken dat er mest van ons op komt, of rundveedrijfmest. Zo houden we ziekteverwekkers voor varkens zoveel mogelijk uit de buurt. Daar compenseren we hem voor.”

Naar 1-0 voorsprong

Al sinds 2011 is het werven van ziektekiemen speerpunt op het bedrijf van Van de Pavert. Toen besloten de varkenshouders het roer om te gooien en middels depop-repop te starten met een compleet nieuwe zeugenstapel vrij van nycoplasma, APP en PRRS. Optimale biosecurity moest de risico's van insleep vervolgens minimaliseren; dit na zes weken leegstand en een grondige reiniging en ontsmetting van de stallen. “Destijds kwam er in Nederland steeds meer vraag naar de Deense genetica. Van fokkerij-organisatie Next Genetix kregen we toen de vraag of we voor hen zeugen wilden gaan fokken. “Ik had daar zelf veel vertrouwen in”, vertelt Frank. “We wilden het wel in één keer goed doen en beginnen met de hoogste gezondheidsstatus en deze niet meer loslaten.” Hoewel Van de Pavert destijds om zich heen hoorde dat SPF in Nederland onmogelijk was, besloot hij toch door te pakken. “Het vergde een grondige voorbereiding. We hebben gesprekken gehad met alle betrokkenen,

zoals de bank, de accountant, de dierenarts en de fokkerij-organisatie. Met elkaar hebben we een plan gemaakt. Ook ons team van medewerkers moest erachter staan. Eén van de medewerkers had thuis varkens. Van hem moesten we helaas afscheid nemen. Als je bij ons in de stal wilt komen, mag je 48 uur lang niet in de buurt van varkens zijn geweest. Dat is onwerkbaar als je thuis varkens hebt. We hadden lastige hobbels te nemen, maar toch besloten we te gaan voor SPF. We waren de eerste in Nederland, konden een nieuwe markt aanboren. Die 1-0 voorsprong was een vooruitzicht dat we niet wilden laten lopen”, vertelt Frank.

Twee bedrijven op één locatie

Om ziekteverwekkers buiten de deur te houden werden de stallen voorzien van filters en overdruk. Dat laatste merk je direct, aldus Tom van de Pavert. “Eerder kon je in de gang ruiken dat de chauffeur buiten stond te roken bij het laden van de varkens. Nu ruik je daar binnen helemaal niks meer van.” De leegstandperiode bracht de nodige uitdagingen met zich mee. Het bedrijf draaide geleidelijk leeg. Terwijl aan de ene kant van het bedrijf nog werd gewerkt aan reiniging en ontsmetting, werden aan de andere kant van het bedrijf de Deense gelten aangevoerd. Dit alles werd strikt gescheiden. “We hadden toen jongens bij ons werken die elkaar nooit hebben gezien”, vertelt Van de Pavert hierover. Om de leegstand zo kort mogelijk te houden, werden de gelten in de kraamstal meteen aan het draaien was. Binnen het bedrijf gelden strikte looplijnen en hygiëne is topprioriteit. Iedere medewerker moet eerst douchen voor het betreden van de stal. Elke stal heeft zijn eigen bedrijfskleding. We werken altijd met handschoenen aan. Medewerkers nemen hun eigen telefoon niet mee de stal in. Om bereikbaar te blijven, kunnen ze een bedrijfstelefoon pakken.”

Veel aandacht in de kraamstal

Het effect van de hoge gezondheidsstatus is volgens de Van de Paverts moeilijk te kwantificeren. Toch wijst volgens de varkenshouders alles erop dat de hoge gezondheid zich terugbetaalt. “Luchtweginfecties komen bij ons niet voor. Ik ben niet zo van het strooien met kengetallen, maar kan wel stellen dat de biggenproductie per zeug groter is, terwijl het aantal biggen dat uitvalt minder is. De DANIC staat sowieso bekend om grote tomen met vitale biggen.” De varkenshouders en hun medewerkers besteden veel aandacht aan bigoverleving en bigvitaliteit. “Net als bij onze afnemers draait het om vitamine A:

SUBFOKBEDRIJF VAN DE PAVERT

Het bedrijf van Frank, Bianca en Tom van de Pavert heeft 950 zeugen + 2.050 opfokgelten en 4.500 vleesvarkens. Van de Pavert insemineert York-zeugen met DANIC Landvarken. De F1-zeugen gaan naar circa dertig afnemers. Om een relatief jonge zeugenstapel te houden vervangt de varkenshouder jaarlijks 65 procent door eigen aanfok. Hiervoor worden de beste Yorken geïnsemineerd met een York-fokbeer.

De hoofdlocatie bevindt zich in Wehl (Gld.). Daarnaast heeft het bedrijf een aantal locaties in de omgeving. Bianca doet de administratie van het bedrijf. Tom werkt nu nog buitenshuis, maar het is de bedoeling dat hij over een aantal jaren thuis komt om het stokje van Frank over te nemen. Van de Pavert heeft in totaal vijf medewerkers, waarvan drie fulltimers en twee parttimers.

Elk risico op insleep van varkensziekten wordt uitgesloten. Speciale filters helpen om ziekteverwekkers buiten de stal te houden.

Aandacht. De eerste 24 uur zijn belangrijk. We werken daarbij veel met split-suckling en proberen pleegzeugen te maken om zoveel mogelijk uniforme biggen per zeug te kunnen spenen”, vertelt Tom. PIC legt in haar fokprogramma vooral nadruk op index, beenwerk, geboortegewichtverhoging en het aantal spenen, en minder dan bij de oude Deense organisatie op het aantal levende biggen op dag 5. Frank en Tom van de Pavert merken duidelijk een verbetering van het geboortegewicht. “We vinden dit kengetal belangrijk. Het aantal zegt ons niet alles. Wij hechten vooral belang aan bigoverleving. Dit krijgen we ook terug van onze afnemers”, vertelt Frank.

Tevreden afnemers en gezonde vleesvarkens

Frank en Tom van de Pavert zijn blij met de stappen die ze genomen hebben. “Dieren

komen honderd procent gezond bij onze afnemers binnen. We hebben in tegenstelling tot vroeger nooit discussie over gezondheid. We horen van onze afnemers dat de biggen gezonder zijn. Ook in de bijproducten die we zelf als vleesvarkens afmesten zie je dat de gezondheidsstatus effect heeft. Aan de slachtlijn zie je veel minder longbeschadigingen. Van sommige afnemers horen we dat ze met twee vingers in de neus door de stal lopen”, vertelt Frank. De varkenshouder vindt het jammer dat hij niet gemakkelijk even zelf bij zijn afnemers kan gaan kijken hoe ‘zijn’ varkens het doen. “Na het laden zie ik de gelten niet meer terug. Dat is jammer. Andersom zou ik ook graag aan anderen willen laten zien hoe we hier te werk gaan. Dat zit er helaas niet in, maar de voordelen van de hoge gezondheidsstatus wegen daar ruimschoots tegenop”, besluit Van de Pavert. •

Frank van de Pavert (links) zette in 2011 als één van de eerste subfokkers in Nederland in op de hoogste gezondheidsstatus. Zoon Tom (rechts) neemt op termijn het stokje over.